

(wel eens een topper op het gebied van industriële vormgeving genoemd), het Hilton Hotel in Amsterdam, de Pier in Scheveningen, het gebouw voor Johnson Wax in Mijdrecht, en last but not least het Provinciehuis in Den Bosch; in de laatste jaren van zijn leven legde hij de grondconceptie voor het Raadhuis in Amstelveen, met de bouw waarvan in 1977 is begonnen.

Mijn eerste contact met Maaskant dateert van omstreeks 1950. De langjarige contacten daarna – waaruit ook een vriendschap is gegroeid –, bieden mij de mogelijkheid deze necrologie te schrijven vanuit drie 'invalshoeken': Maaskant in de verhouding architect-principaal; Maaskant als architect en Maaskant als mens.

Als burgemeester van Vlaardingen kwam ik destijds met hem in aanraking in de *verhouding principaal-architect*, doordat mijn stad hem de gelegenheid bood een aantal bouwwerken te realiseren waarvan ik o.a. noem het fabriek- en kantoorcomplex voor het Amerikaanse bedrijf Cincinnati en het Gemeentelijk Lyceum. Maaskant zelf beschreef die verhouding met de volgende typering: 'Je kunt nooit een beter gebouw bouwen dan je principaal je toestaat. Een gebouw is een produkt van de samenwerking tussen architect en principaal. De architect moet zijn kundigheid inbrengen, aan de opdrachtgever ontleent het zijn niveau'. Realist als hij was: 'Ik maak wat mij wordt gevraagd'. Die laatste uitspraak wil ik evenwel relativiseren, want uit eigen ervaring weet ik dat hij eens een bepaalde aanwijzing van zijn principaal niet wenste te realiseren omdat hij deze als architect niet voor zijn verantwoording kon nemen, zodat een ander met de uitvoering werd belast. Aan die relatie blijft mij bij zijn vermogen tot luisteren, tot het zich inleven in wat de principaal beoogt omdat naderhand als architect te 'vertalen'. Ook herinner ik mij zijn snel werken en wat voor de opdrachtgever erg belangrijk is: zijn begrotingen, die de basis vormen voor de aanbesteding en de gunning, bleken achteraf steeds zeer correct en exact te zijn geweest.

Maaskant als architect. Ik had het voorrecht met tal van zijn bouwwerken kennis te maken onder zijn persoonlijke begeleiding en voorlichting, waardoor het inzicht in de bedoeling, de opzet en de mogelijkheden waaronder het werk tot stand kwam, als een waardevolle informatie 'uit de eerste hand' naar mij toekwam. Mij persoonlijk hebben steeds sterk aangesproken zijn gevoel voor monumentaliteit, voor ruimtewerking, de